

Fizikai Szemle

MAGYAR FIZIKAI FOLYÓIRAT

A Matematikai és Természettudományi Értesítőt az Akadémia 1882-ben indította
A Matematikai és Fizikai Lapokat Eötvös Loránd 1891-ben alapította

LIX. évfolyam

12. szám

2009. december

SZALAY-CENTENÁRIUMI NAP – ATOMKI, DEBRECEN

Szalay Sándor professzor, az Atommagkutató Intézet alapítója 100 évvel ezelőtt, 1909. október 4-én született. Ebből az alkalomból 2009. szeptember 24-én az Atomki emlékülést rendezett, melynek központi témája az volt, hogyan él tovább Szalay professzor szellemisége.

A megnyitó során *Faigel Gyula*, az MTA Fizikai Osztályának elnöke és *Kiss Ádám*, az MTA Magfizikai Bizottságának elnöke tartott beszédet. Ezután *Berényi Dénes*, az ATOMKI volt igazgatója, *Szalay Sándor* közvetlen munkatársa emlékezett vissza elődje munkásságára.¹

Ifjabb Szalay Sándor, aki jelenleg a Johns Hopkins Egyetem (Baltimore, USA) professzora, a virtuális családi képeskönyvet lapozva emlékezett arra, hogyan teltek egy tudós család hétköznapijai a fizikával szimbiózisban. A további előadások Szalay professzor rendkívül széles érdeklődési körének egy-egy témáját érintették. *Hamvas István* (Paksi Atomerőmű Zrt.) a hazai uránkutatás történetét tekintette át. *Svingor Éva*, *Kiss Árpád* és *Balogh Kadosa* azokat az ATOMKI-laboratóriumokat mutatták be, amelyek munkássága szorosan kötődik a Szalay professzor által elindított kutatási témákhoz: a környezetfizikát, a gyorsítófizikát és a geológiai kormeghatározást. *Galuska László* a Debreceni Egyetemről a nukleáris medicina szemszögéből vizsgálta Szalay Sándor munkásságát, *Molnár Árpád* a Szegedi Tudományegyetemről a szonokémia, *Győry Zoltán* a Debreceni Egyetemről pedig a talajtani eredmények utóéletéről adott beszámolót. A programot az ATOMKI homlokzatán levő Szalay-emléktábla koszorúzása zárta, amelyen *Koltay Ede* emlé-

kezett meg munkatársáról. Ugyanazon a napon történt Szalay professzor domborművének felavatása a debreceni Szalay Sándor utcában.

A centenáriumi napon áttekintett, Szalay Sándor nevéhez szorosan kapcsolódó kutatási témák sokszínűsége és újszerűsége további bizonyíték az ATOMKI alapítójának tudományterületek határain átvélő kutatói egyéniségére, iskolateremtő voltára.

Fülöp Zsolt

MTA ATOMKI, Debrecen

Szalay Sándor munkásságával kapcsolatos egyéb tanulmányok:

1. Marx György: A magfizika megérkezése Magyarországra. *Fizikai Szemle* 47/9 (1997) 274.
2. Berényi Dénes: Szalay Sándor, az ember. *Fizikai Szemle* 54/5 (2004) 172.
3. Lovas Rezső: Szalay Sándor emlékezete. *Magyar Tudomány* 2009/10 1255.

Szalay A. Sándor és Szalay András édesapjuk születésének centenáriuma alkalmából állított domborműnél.

¹ A centenáriumi napon elhangzott előadások anyaga, valamint fényképes tudósítás is letölthető az ATOMKI-honlap Szalay-centenáriumnak szentelt részéről: http://www.atomki.hu/100_Szalay